

PERFECTE DAGEN



Jacobo Bergareche

*Perfecte dagen*

Uit het Spaans vertaald  
door Nadia Ramer

Oorspronkelijke titel *Los días perfectos*.  
Libros del Asteroide S.L.U., Barcelona  
© 2021 Jacobo Bergareche  
© 2022 Nederlandse vertaling Nadia Ramer /  
Uitgeverij Wereldbibliotheek  
Alle rechten voorbehouden  
Omslagontwerp Maartje Vermeer  
Omslagbeeld © Arcangel  
Auteursfoto © Belén García-Mendoza  
Illustraties © Jacobo Bergareche  
NUR 302  
ISBN 978 90 284 5233 6  
[www.wereldbibliotheek.nl](http://www.wereldbibliotheek.nl)



Voor Sergio, Mundo, la Vieja, Shaun  
en al mijn vrienden in Austin.

Met dank aan de medewerkers van  
het Harry Ransom Center.



Ik heers al meer dan vijftig jaar in tijden van triomf en in tijden van vrede, geliefd door mijn onderdanen, gevreesd door mijn vijanden en gerespecteerd door mijn bondgenoten. Rijkdom en bewondering, gezag en genot waren mijn deel, geen enkele aardse zegening leek buiten mijn bereik. In deze bevoorrechte positie heb ik zorgvuldig de dagen geteld waarop het mij gegund was zuiver en oprecht gelukkig te zijn: het zijn er veertien.

Abd-al Rahman III





Van Luis aan Camila



Austin,  
juni 2019

Lieve Camila,

Nu beseft ik dat de tastbaarste momenten van geluk die ik het afgelopen jaar heb meegemaakt de momenten waren dat ik met mijn dochttertje Carmen een spelletje speelde dat zij 'oorlogje' noemt. 's Avonds voor het slapengaan vraagt Carmen vaak om dit terugkerende korte ritueel waarbij we doen alsof we met elkaar vechten. Dan kijkt ze me vervaarlijk aan en zwaait dreigend met haar armen en benen in mijn richting, bewegingen die geïnspireerd lijken op de een of andere vechtsport en die ze op het schoolplein moet hebben afgekeken, vervolgens moet ik een van haar rondvliegende ledematen grijpen, haar immobiliseren, haar met een koprol over mijn armen laten buitelen en op het bed slingeren, en wanneer ze dan overeind probeert te komen, moet ik dat voorkomen door haar voorhoofd enigszins hardhandig achterover te duwen terwijl zij zich opricht, dan stort ze neer op het kussen en wanneer ze nog eens overeind probeert te komen, duw ik haar opnieuw terug. Daarna pak ik haar bij de enkels en draai haar met één ruk op haar buik, waarna ik haar kietel tot ze om genade smeekt. Ze probeert het zo lang mogelijk vol te houden voordat ze het gillend en gierend van het lachen opgeeft. Soms gaat het wat te ruw en raakt ze pijnlijk mijn neus of krab ik haar met mijn nagels, of stoot ze zich tegen de muur en eindigt het met tranen. Maar meestal vraagt ze om meer,

wil ze per se nog een koprol, weer die enkelzwaai en het voetgekietel, ze chanteert me, als we niet doorgaan met oorlogje, zegt ze, krijg ik geen nachtzoen van haar, want ze weet dat mijn dag niet goed eindigt zonder dat kusje van haar voor het slapengaan.

Op sommige dagen ben ik niet thuis wanneer Carmen naar bed gaat, en op andere ben ik te moe om haar op verantwoorde wijze door de lucht te slingeren, zonder het risico te lopen dat ik haar nek breek of haar enkels me ontglippen. Op die dagen kwel ik mezelf met de gedachte dat het misschien is afgelopen met onze oorlogjes, dat ik zonder het te weten mijn laatste kans op oorlogje met Carmen heb verkwanseld, dat ze er de volgende dag geen zin in zal hebben, en de dag daarna ook niet, en dat ze dan ineens groot is en het niet leuk meer vindt om door elkaar geschud of doodgekieteld te worden, dat ze niet meer zo'n hoge prijs zal vragen voor haar nachtzoen, maar me die voor niks zal geven om van me af te zijn. Want net zoals ze ongeveer een jaar geleden op een avond voor het eerst om oorlogje vroeg, komt er ook een dag waarop ze er niet meer om zal vragen, en hoezeer ik ook mijn best doe om iedere avond stipt te komen opdagen, ik weet dat er onvermijdelijk een laatste keer zal zijn, zonder dat ik dat op dat moment zal beseffen (tenzij ons ritueel ten einde komt vanwege een tragisch ongeluk, waarbij ze bijvoorbeeld haar nek breekt op de rand van de tafel, iets waarvan ik wel eens heb gedacht dat het zou kunnen gebeuren, want alles wat zou kunnen gebeuren overkomt helaas altijd wel een keer iemand), totdat we avond na avond verstek zullen laten gaan, omdat ik op reis ben of zij naar zomerkamp, en ons ritueel slachtoffer wordt van de tijd, en Carmen groter wordt en ik ouder, en oorlogje verandert in een gelukkige jeugdherinnering waaraan eindelijk een vaststaand, precies aantal kan

worden gekoppeld, het aantal keer dat we oorlogje hebben gedaan: een eerste keer, vele keren daarna, en een laatste keer. Wat dat aantal precies is, zullen we nooit weten, want we houden onze oorlogjes niet bij, maar dat neemt niet weg dat ik me realiseer dat het een vaststaand aantal is, dat er een eerste keer is geweest en dat er, eerder vroeg dan laat, een laatste keer komt.

Dit heb ik niet alleen bij Carmens oorlogje, maar bij alle dingen die ik graag regelmatig doe. Hoe vaak heb ik na een zondagslunch met mijn moeder niet gedacht dat het de laatste keer kon zijn geweest, hoe vaak heb ik, wanneer ik op reis ging en mijn kinderen gedag kuste, zodra ze uit het zicht waren verdwenen niet gedacht dat dat de laatste zoen kon zijn geweest, omdat mijn vliegtuig misschien zou neerstorten of zij zouden omkomen in een idiote brand veroorzaakt door de waterverdampers die volgens mijn vrouw helpt tegen hoest bij onze kinderen maar waarin ik net zo weinig vertrouwen heb als in middeltjes uit de reformwinkel. En ik heb het ook bij jou, ja, sinds de eerste keer dat we zoenden en ik toen ik ging slapen vurig hoopte dat die eerste o zo onwaarschijnlijke, o zo onverwachte kus niet de laatste was geweest, en toen je me de volgende dag een tweede kus gaf, begon ik te tellen hoe vaak we elkaar kusten gedurende de drie dagen die onze eerste ontmoeting duurde. Tot we elkaar terugzagen, worstelde ik vele nachten met het schrikbeeld van de laatste zoen, ik wilde niet geloven dat ik je die al had gegeven zonder in de gaten te hebben gehad dat het om de laatste ging en alles al was afgelopen, dat het doek was gevallen en het publiek naar huis was gegaan, terwijl ik nog in de zaal zat te wachten op de volgende scène. Toen we een jaar later terugkeerden naar de plaats delict en je me op het vliegveld kuste nog voor ik had kunnen zeggen wat ik gedurende de hele

vlucht had bedacht om bij het weerzien tegen je te zeggen, was ik gerustgesteld en hield ik eindelijk op met tellen, ik was niet meer bang voor de eindigheid van de dingen, ik raakte ervan overtuigd dat dit zich elk jaar zou herhalen, die laatste kus leek nog niet in zicht, die verdween ergens in een verre toekomst.

Hoeveel tijd heb ik niet verspild aan de angstbeelden die als voorbijtrekkende mist iedere keer mijn geest vertroebelen wanneer ik eraan word herinnerd dat alles wat ik niet wil verliezen een begin heeft gehad en ooit een einde zal hebben? Ik probeer die niet-helpende gedachte zo snel mogelijk af te schudden, voordat zich in de nevel van mijn bewustzijn een concreet beeld vormt van zo'n laatste keer en ik daar als ge-biologeerd naar blijf staren en mijn gemoed niet meer kan beschermen tegen de uitwerking van die aanblik.

Daarom bekruipt me, nu ik toevallig een map in mijn handen houd met de brieven van een beroemde schrijver aan zijn minnares – beiden al lang dood – onvermijdelijk een angstig gevoel: voor in de map ontwaar ik de eerste brief van hun liefdesgeschiedenis en tegelijkertijd zie ik achterin de laatste brief al liggen, en onwillekeurig schat ik hoeveel velletjes er zich tussen die twee brieven in bevinden, tussen die eerste en die laatste, en bij elke volgende brief probeer ik te berekenen hoeveel brieven er nog over zijn voordat hun relatie doodbloedt. Je zou kunnen stellen dat wat er van die romance aan bewijs rest nauwelijks een halve centimeter dik is en slechts een oppervlak van vijfendertig bij vijfentwintig centimeter beslaat, wat ongeveer de afmetingen zijn van de crèmekleurige map met de brieven uit box 11 van William Faulkners archief in het Harry Ransom Center waarmee ik vanochtend mijn tijd zoetbreng en waaraan ik vermoedelijk de hele dag en alle komende dagen kwijt zal zijn, totdat ik op een gegeven

moment het doel van mijn reis, dat me hoe dan ook niets meer kan schelen, volkomen uit het oog zal zijn verloren. Deze uiterst verleidelijke documenten, waar ik zoals ik al zei toevallig op ben gestuit, beloven antwoorden te kunnen bieden, ik lees ze met de gretigheid van een puber die de liefdesrubriek in een tienerblad verslindt. En toch word ik alleen al bij de aanblik van deze map door nieuwe vragen bestormd. Welke afmetingen had ónze geschiedenis (laten we het bij gebrek aan een betere benaming zo maar noemen)? Welke sporen, welke overblijfselen, welke resten heeft die nagelaten? Er is niets vastgelegd. Ik heb alles gewist, echt alles, en jij zeker ook. Ik weet alleen dat ik je vorig jaar rond deze tijd, in deze stad vier dagen heb gezien, en dat ik je het jaar daarvoor rond deze tijd en in deze stad nog eens drie dagen heb gezien. ‘Gezien hebben’ dekt de lading niet. Je behoorde mij toe, ik behoorde jou toe. We behoorden elkaar toe.

Ik vraag me af of er ergens in een kelder in South Dakota of Malta een server staat te draaien die een kopie heeft bewaard van al onze gewiste berichten. Er zijn weliswaar nog een paar foto’s van landschappen die we samen hebben gezien en die we beiden op onze sociale media hebben gedeeld, maar daarbij hebben we er steeds angstvallig voor gezorgd niets van een ‘ons’ te laten doorschemeren. Slechts op een enkele foto op Instagram is het unieke patroon te zien dat de wolken vormden op een dag die we samen hebben doorgebracht. En ja, ik heb ook nog het boek dat je voor me hebt gekocht in die boekwinkel hier in Austin, en ik heb er nu zo’n spijt van dat ik je toen vroeg om er geen opdracht in te zetten, dat ik zo laf en voorzichtig was om te zeggen dat we beter helemaal geen sporen konden nalaten, want op dit moment, nu ik vluchtig en vervuld van afgunst de privécorrespondentie van de heer Faulkner heb ingekeken, voel ik de plotselinge be-

hoeft iets kleins te kunnen koesteren, een teken, een blijk van onze geschiedenis, het bewijs dat we iets hebben gehad. Ik kan die behoefte maar beter niet bevredigen, tot ik hier binnenliep was ik juist erg opgelucht dat we geen sporen hebben nagelaten, dat ik geen fetisj in mijn bezit heb die me, zodra ik hem aanraak, meevoert in een mallemlen van fantasieën over hoe deze week met jou zou hebben kunnen zijn, ik was blij dat ik geen foto's had die me zouden herinneren aan de vier nachten die ik hier vorig jaar met jou heb doorgebracht, of aan de drie nachten van het jaar daarvoor. Ik kan bijna niet geloven dat we samen maar zeven dagen hebben doorgebracht, ze nemen in mij zo veel ruimte in beslag dat ik, wanneer ik door deze stad wandel, nauwelijks aan iets anders kan denken, vooral omdat ik weet dat jij hier ook bent, misschien zelfs op minder dan vijfhonderd meter van mij vandaan, en dat je hier de komende vier nachten zult blijven. Ik had me voorgenomen je niet te schrijven, je beslissing te accepteren zonder om opheldering te vragen, wat je me in je laatste bericht vraagt, heb ik opgevat als een bevel: 'Mijn man heeft op het laatste moment besloten mee te komen, schrijf me alsjeblieft niet meer. Laten we het hierbij houden, laten we de herinnering koesteren. Dag, ik hou van je.'

Na het twintig keer te hebben gelezen, heb ik dit bericht gewist, daarna heb ik voor alle zekerheid ook je telefoonnummer gewist om niet in de verleiding te komen (je e-mailadres kan ik niet vergeten, dat is zo makkelijk). *Laten we de herinnering koesteren*, stel jij voor, opdat ik me daarmee troost, maar dat is nou juist een probleem aan het worden, want om de herinnering te kunnen koesteren, moet ik die ergens bewaren: het is bekend dat herinneringen die niet zijn gekoppeld aan beelden, woorden of voorwerpen langzaam maar zeker verdwijnen, vervagen, de omtrekken worden onscherp, de kleu-



ren lopen in elkaar over en ten slotte rest er slechts een wazige lichtvlek omringd door een duisternis die uiteindelijk alles zal opslokken.

*Laten we de herinnering koesteren*, zeg je, en aangezien ik zo geobsedeerd ben door laatste keren besef ik dat in die zin waarschijnlijk het laatste werkwoord staat dat we in de eerste persoon meervoud vervoegen, ons laatste gezamenlijke optreden in de wij-vorm van de tegenwoordige tijd. Waarschijnlijk is het beter om de herinnering níét te koesteren – het is me nog niet duidelijk wat we daaraan hebben – maar gesteld dat we de herinnering, zoals jij wilt, toch moeten koesteren, dan zal die eerst zodanig moeten worden vastgelegd dat ze gekoesterd kán worden. Balsemen kan ik alleen met taal. Vergun het me daarom je deze brief te schrijven die ik waarschijnlijk nooit zal versturen, voor mij is het voldoende tegen je aan te praten, ik wil mezelf nog even horen praten met de stem die alleen voor jou bestemd was, de stem die jij in mij deed opklinken. Zo triest, zoetsappig en oneervol is het gewoon, ik wil mezelf horen praten met deze stem, die op het punt staat te verdwijnen in jouw stilzwijgen, ik wil nog even het instrument laten klinken dat ik zo goed heb leren spelen en dat slechts bedoeld was om door jou gehoord te worden.

Terwijl ik dit schrijf, vraag ik me af of we in werkelijkheid slechts verliefd worden op het verliefd-zijn, of ik eigenlijk bang ben om niet langer diegene te zijn die verliefd was op jou, degene die de dingen doet, zegt en voelt die een verliefd iemand doet, zegt en voelt. Het is een legitieme vraag, ik heb immers in totaal maar zeven dagen met jou doorgebracht, of om precies te zijn: drie dagen gevolgd door een jaar zonder jou, toen weer vier dagen, gevolgd door nog een jaar zonder jou, dat gisteren had moeten eindigen met een spetterend weerzien op het vliegveld. De tijd zonder jou telt ook mee,

want ook de afwezigheid heeft onze geschiedenis vormgegeven, zoals de stilte de muziek en de schaduwen het schilderij definiëren.

Na die eerste drie dagen met jou, twee jaar geleden, realiseerde ik me dat ik niet zozeer naar Madrid als wel naar mijn eigen leven was teruggekeerd, want dat had ik tijdelijk achter me gelaten; drie dagen lang had ik een ander leven geleid. Een ander leven, dat toch helemaal van mij was en me deze stem heeft gegeven, die alleen in jouw bijzijn opklinkt, een ander leven waar verder voor niemand plek was en waarin mijn dagelijks leven, dat nu blijkbaar weer het enige is dat ik heb, verdween totdat ik het weer zonder jou moest stellen. Je kunt meer dan één leven hebben, maar je kunt je niet in meer dan één leven tegelijk bevinden, en je weet pas dat je een bepaald leven hebt als je plots een inkijkje krijgt in een ander leven, dat het jouwe geweest had kunnen zijn.

We zijn altijd zo tactvol geweest om het niet te hebben over ons andere leven (of onze andere partner, ik weet niet goed hoe ik het moet uitdrukken), we verborgen die voor elkaar, hielden het ene hermetisch gescheiden van het andere, zodat er geen onderlinge verontreiniging optrad. Ik wilde jouw mening over het leven waarnaar ik terug moet niet horen, en ik wilde me het jouwe ook niet voorstellen, ik wilde niet nadenken over de goede of slechte kanten daarvan, me niet vergelijken met jouw man, en ik wilde ook niet dat jij je zou vergelijken met mijn vrouw. Het was belangrijk om elkaar te bevrijden van datgene wat we waren als we elkaar níét zagen, van datgene waarnaar we zullen moeten terugkeren. En dat blijft zo, ik ga je niet vertellen over mijn leven, ik zal in elk geval niet in detail treden, ik hou het bij een metafoor, want toen jij op mijn pad kwam, voelde mijn leven als een enorm schip, beladen met opgestapelde containers, som-

mige vol giftige resten, andere vol vervlogen dromen, verantwoordelijkheden en zorgen, weer andere boordevol onderdrukte verlangens. Een schip dat tergend langzaam over een te grote oceaan voer. Elke ochtend hoopte ik bij het ontwaken dat we een kalme zee zouden hebben, dat er spoedig een haven zou verschijnen waar de lading kon worden gelost, want tijdens elke storm die we hadden doorgemaakt waren al die opgestapelde containers verschoven, en het schip was gevaarlijk gaan hellen. Ik bevond me nog midden op zee toen ik jou leerde kennen, en tot mijn verbazing streken de paar dagen die ik met jou doorbracht neer op mijn schip en vormden precies het juiste tegenwicht, het schip was weer in balans, ging sneller varen, bereikte de haven en loste eindelijk tientallen containers.

Drie of vier dagen is de perfecte duur voor een escapade, veel meer moeten het er niet zijn. Het deel van onszelf dat we voor de anderen verbergen moet klein zijn, anders worden we volslagen vreemden voor de mensen die bij ons horen, of nog erger, worden we bekenden voor de mensen met wie we juist genieten van een intieme omgang tussen onbekenden. Er komt een moment in het leven waarop je zonder bang te hoeven zijn de ander schrik aan te jagen of teleur te stellen, alleen nog met vreemden kunt praten over je verborgen verlangens, over de dingen waarin je niet langer gelooft, over datgene wat je niet meer wilt zijn en datgene waarin je dreigt te veranderen.

Ik begin onuitstaanbaar poëtisch te klinken (in de slechtste zin van het woord; misschien moet ik eerder zeggen 'zoetsappig'), dit hele allegorische gezeur over die door jou geïnspireerde stem (*La voz a ti debida*) en het schip van het leven begint me tegen te staan. En dat terwijl ik hoofdzakelijk naar Austin ben gekomen om uitdrukkingen te gebruiken

die jij me geleerd hebt, Mexicaanse uitdrukkingen die allemaal ongeveer op hetzelfde neerkomen: om met je te schuifelen, je te knuffelen, te vozen in de taxi onderweg naar het hotel, om te wippen, de pruimen op sap te zetten (ongetwijfeld mijn lievelingsuitdrukking), om te ketsen, te pompen en, zoals wij spanjolen zeggen, een wip te maken, een wip waarvan ik een jaar lang heb gedroomd, waarop ik me een jaar lang heb voorbereid en verheugd. Maar nee, in plaats daarvan zit ik hier te koketteren met metaforen, in een poging het lijk van onze geschiedenis ingenieuzer in te pakken dan een Egyptische mummie. Het alternatief is proberen niet aan jou te denken, er niet aan te denken dat jij op dezelfde campus rondloopt terwijl ik mijn best doe iets moois (zoetsappigs) te schrijven, dat ik je misschien tegenkom wanneer ik het Harry Ransom Center uit loop, en me in plaats daarvan te concentreren op hetgeen ik hier zogenaamd kwam doen, namelijk een reportage in elkaar flansen om vier of vijf pagina's van de zondagbijlage mee te vullen, aangezien onze financieel directeur, die tegenwoordig in feite over alles het laatste woord heeft, niet inzag waarom hij zou moeten betalen voor mijn reis als ik alleen maar naar dat congres ging, *wat heeft de krant eraan dat jij naar dat congres gaat, al dat soort bijeenkomsten worden inmiddels gewoon gestreamd*. Als hij ons had zien dansen in de White Horse had hij het me misschien niet zo moeilijk gemaakt, dan had hij begrepen dat de hele redactie had kunnen meegenieten van het geluksgevoel waarmee ik weer thuis dacht te komen. Maar zo staan de zaken er inmiddels voor bij een Spaans mediaconglomeraat, gesjacher: *ik betaal je reis maar je krijgt de goedkoopste vlucht, met drie keer overstappen, de Holiday Inn, je leeft op broodjes en bovendien kom je terug met iets van een reportage die deze buitensporige uitgave rechtvaardigt*. Volgend jaar betalen ze mijn reis vast niet meer,